ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 1ης Ιουλίου 2004

σχετικά με την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων σε ευρώ από το Ευρωσύστημα προς κεντρικές τράπεζες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και προς διεθνείς οργανισμούς

(ΕΚΤ/2004/13)

(2004/546/ΕΚ)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως τα άρθρα 12.1, 14.3 και 23,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 23 σε συνδυασμό με το άρθρο 43.4 του καταστατικού, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ (εφεξής «συμμετέχουσες ΕθνΚΤ») μπορούν να συνάπτουν σχέσεις με κεντρικές τράπεζες σε άλλες χώρες και, όπου ενδείκνυται, με διεθνείς οργανισμούς, και να διεξάγουν παντός τύπου τραπεζικές συναλλαγές με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς.

(2) Το διοικητικό συμβούλιο θεωρεί ότι το Ευρωσύστημα, κατά την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος στους ανωτέρω πελάτες, θα πρέπει να ενεργεί ως ενιαίο σύστημα, ανεξάρτητα από το μέλος του Ευρωσυστήματος μέσω του οποίου παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες. Προς το σκοπό αυτό, το διοικητικό συμβούλιο κρίνει αναγκαία την έκδοση της παρούσας κατευθυντήριας γραμμής, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διασφαλιστεί ότι οι υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος παρέχονται σε τυποποιημένη βάση, υπό εναρμονισμένους όρους και προϋποθέσεις, ότι η ΕΚΤ λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες σε σχέση με τις εν λόγω υπηρεσίες, καθώς και ότι προσδιορίζονται τα ελάχιστα κοινά χαρακτηριστικά που απαιτούνται στις συμβατικές ρυθμίσεις με τους πελάτες.

(3) Το διοικητικό συμβούλιο κρίνει αναγκαίο να επιβεβαιώσει ότι όλες οι πληροφορίες, τα στοιχεία και τα έγγραφα που συντάσσονται από τα μέλη του Ευρωσυστήματος ή ανταλλάσσονται μεταξύ αυτών στο πλαίσιο των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα και διέπονται από το άρθρο 38 του καταστατικού.

(4) Σύμφωνα με τα άρθρα 12.1 και 14.3 του καταστατικού, οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κοινοτικού δικαίου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας κατευθυντήριας γραμμής:

— οι «παντός τύπου τραπεζικές συναλλαγές» συμπεριλαμβάνουν την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος προς κεντρικές τράπεζες σε τρίτες χώρες, προς τις τρίτες χώρες καθ' εαυτές και προς διεθνείς οργανισμούς, σε σχέση με τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων των εν λόγω κεντρικών τραπεζών, χωρών και διεθνών οργανισμών,

— ως «εξουσιοδοτημένο προσωπικό της ΕΚΤ» νοούνται τα πρόσωπα εκείνα στην ΕΚΤ, τα οποία η εκτελεστική επιτροπή εκάστοτε ορίζει ως εξουσιοδοτημένους αποστολείς και παραλήπτες των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στο πλαίσιο των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος,

— οι «κεντρικές τράπεζες» συμπεριλαμβάνουν τις νομισματικές αρχές,

— ως «πελάτης» νοείται κάθε χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός ΕΕ) (συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων αρχών ή δημόσιων υπηρεσιών), κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή εκτός ΕΕ ή διεθνής οργανισμός, που αποτελεί αποδέκτη υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος τις οποίες παρέχει μέλος του Ευρωσυστήματος,

— ως «υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος» νοούνται οι απαριθμούμενες στο άρθρο 2 υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων τις οποίες δύνανται να παρέχουν τα μέλη του Ευρωσυστήματος προς τους πελάτες και οι οποίες επιτρέπουν στους πελάτες την ολοκληρωμένη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων τους μέσω ενός και μόνο μέλους του Ευρωσυστήματος,

— ως «Παροχέας Υπηρεσιών του Ευρωσυστήματος» (ΠΥΕ) νοείται το μέλος του Ευρωσυστήματος που δεσμεύεται να παρέχει την πλήρη δέσμη των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος,

— ως «Παροχέας Μεμονωμένων Υπηρεσιών» (ΠΜΥ) νοείται το μέλος του Ευρωσυστήματος που δεν δεσμεύεται να παρέχει την πλήρη δέσμη των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος,

— ως «διεθνής οργανισμός» νοείται κάθε οργανισμός, πλην των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, ο οποίος ιδρύθηκε με διεθνή συνθήκη ή βάσει διεθνούς συνθήκης,

— ως «συναλλαγματικά διαθέσιμα» νοούνται τα αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία σε ευρώ του πελάτη, δηλαδή τα μετρητά και όλοι οι αποδεκτοί ως «περιουσιακά στοιχεία πρώτης βαθμίδας» τίτλοι της βάσης δεδομένων αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων του Ευρωσυστήματος, όπως αυτή δημοσιεύεται και ενημερώνεται καθημερινά στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ, με εξαίρεση τόσο τους τίτλους που εμπίπτουν στην «κατηγορία εκδοτών 3» όσο και, για τις λοιπές κατηγορίες εκδοτών, τους τίτλους που εμπίπτουν στην «κατηγορία ρευστότητας IV». Για τους σκοπούς της παρούσας κατευθυντήριας γραμμής, στα συναλλαγματικά διαθέσιμα δεν περιλαμβάνονται περιουσιακά στοιχεία που διακρατούνται αποκλειστικά για το σκοπό της εκπλήρωσης των συνταξιοδοτικών και συναφών υποχρεώσεων του πελάτη έναντι του πρώην ή νυν προσωπικού του, ούτε λογαριασμοί που ανοίχθηκαν σε μέλος του Ευρωσυστήματος από πελάτη ειδικά για τους σκοπούς αναδιάρθρωσης δημόσιου χρέους στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών,

— ως «τρίτες χώρες» νοούνται οι χώρες εκτός ΕΕ.

Άρθρο 2

Κατάλογος των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος

Οι υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1) Λογαριασμούς παρακαταθήκης (ασφαλούς φύλαξης) συναλλαγματικών διαθεσίμων.

2) Υπηρεσίες παρακαταθήκης (ασφαλούς φύλαξης):

α) αντίγραφα κίνησης λογαριασμών παρακαταθήκης στο τέλος του μήνα, με δυνατότητα χορήγησης αντιγράφων κίνησης λογαριασμών και σε άλλες ημερομηνίες κατόπιν αίτησης του πελάτη·

β) αποστολή αντιγράφων κίνησης λογαριασμών μέσω SWIFT σε όλους τους πελάτες που έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αντίγραφα κίνησης λογαριασμών μέσω SWIFT, καθώς και με άλλα κατάλληλα μέσα για τους πελάτες που δεν έχουν πρόσβαση στο δίκτυο SWIFT·

γ) γνωστοποίηση διαχειριστικών πράξεων (π.χ. πληρωμών τοκομεριδίων και εξοφλήσεων) σε σχέση με τους τίτλους που κατέχουν οι πελάτες·

δ) διεκπεραίωση διαχειριστικών πράξεων για λογαριασμό των πελατών·

ε) διαμεσολάβηση μεταξύ των πελατών και των τρίτων αντιπροσώπων, υπό ορισμένους περιορισμούς, όσον αφορά τη λειτουργία των προγραμμάτων αυτόματου δανεισμού τίτλων.

3) Υπηρεσίες διακανονισμού:

α) υπηρεσίες διακανονισμού, είτε χωρίς πληρωμή είτε με παράδοση έναντι πληρωμής, για όλους τους τίτλους σε ευρώ για τους οποίους τηρούνται λογαριασμοί παρακαταθήκης·

β) επιβεβαίωση του διακανονισμού όλων των πράξεων μέσω SWIFT (ή άλλων κατάλληλων μέσων για τους πελάτες που δεν έχουν πρόσβαση στο δίκτυο SWIFT).

4) Υπηρεσίες διαχείρισης μετρητών/επενδυτικές υπηρεσίες:

α) αγορά/πώληση συναλλάγματος επί λογαριασμών των πελατών, ιδίω ονόματι, που καλύπτουν την άμεση αγορά/πώληση ευρώ έναντι των εκτός ζώνης ευρώ νομισμάτων της Ομάδας των 10 (G10) κατ' ελάχιστο·

β) υπηρεσίες προθεσμιακών καταθέσεων, υπό την ιδιότητα του εντολοδόχου·

γ) πιστωτικά υπόλοιπα διάρκειας μίας ημέρας:

— υπόλοιπα ύψους 100 000 ευρώ, όριο κάτω από το οποίο δεν θα προσφέρεται απόδοση,

— Επίπεδο 1 — αυτόματη επένδυση, ιδίω ονόματι, ενός ελάχιστου προκαθορισμένου ποσού ανά πελάτη,

— Επίπεδο 2 — δυνατότητα επένδυσης κεφαλαίων σε συμμετέχοντες στην αγορά, υπό την ιδιότητα του εντολοδόχου·

δ) εκτέλεση επενδύσεων για τους πελάτες κατά τις πάγιες οδηγίες τους και σύμφωνα με τη δέσμη υπηρεσιών του Ευρωσυστήματος·

ε) εκτέλεση εντολών των πελατών για αγορές ή/και πωλήσεις τίτλων στη δευτερογενή αγορά.

Άρθρο 3

Παροχή υπηρεσιών από ΠΥΕ και ΠΜΥ

1. Στο πλαίσιο των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος γίνεται διάκριση των μελών του Ευρωσυστήματος σε ΠΥΕ και ΠΜΥ.

2. Εκτός των υπηρεσιών που απαριθμούνται στο άρθρο 2, κάθε ΠΥΕ μπορεί να προσφέρει και άλλες υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων στους πελάτες. Ο ΠΥΕ καθορίζει τις υπηρεσίες αυτές σε μεμονωμένη βάση και οι εν λόγω υπηρεσίες δεν υπόκεινται στην παρούσα κατευθυντήρια γραμμή.

3. Ο ΠΜΥ υπόκειται στην παρούσα κατευθυντήρια γραμμή, καθώς και στις απαιτήσεις σχετικά με τις υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος, όσον αφορά μία ή περισσότερες υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος, ή μέρος τέτοιας υπηρεσίας, τις οποίες (την οποία) παρέχει ο εν λόγω ΠΜΥ και οι οποίες (η οποία) αποτελούν (αποτελεί) μέρος της πλήρους δέσμης υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος. Επίσης, κάθε ΠΜΥ δύναται να παρέχει και άλλες υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων σε πελάτες, τις οποίες και καθορίζει σε μεμονωμένη βάση. Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν υπόκεινται στην παρούσα κατευθυντήρια γραμμή.

Άρθρο 4

Πληροφόρηση όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος

1. Τα μέλη του Ευρωσυστήματος παρέχουν στο εξουσιοδοτημένο προσωπικό της ΕΚΤ κάθε πληροφορία σχετικά με την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος σε νέους και υπάρχοντες πελάτες και ενημερώνουν το εξουσιοδοτημένο προσωπικό της ΕΚΤ όταν πιθανός πελάτης τούς προσεγγίζει.

2. Για να αποκαλύψουν την ταυτότητα υπάρχοντος, νέου ή πιθανού πελάτη, τα μέλη του Ευρωσυστήματος φροντίζουν να λάβουν την προηγούμενη συγκατάθεσή του.

3. Χωρίς τη σχετική συγκατάθεση, το ενδιαφερόμενο μέλος του Ευρωσυστήματος παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες στο εξουσιοδοτημένο προσωπικό της ΕΚΤ χωρίς να αποκαλύψει την ταυτότητα του πελάτη.

Άρθρο 5

Απαγόρευση και αναστολή της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος

1. Η ΕΚΤ τηρεί κατάλογο των υπαρχόντων ή πιθανών πελατών, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα των οποίων επηρεάζονται από απόφαση δέσμευσης ή άλλο παρόμοιο μέτρο που έχει επιβάλει κράτος μέλος της ΕΕ βάσει ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ή η Ευρωπαϊκή Ένωση, τον οποίο συμβουλεύονται τα μέλη του Ευρωσυστήματος.

2. Εάν μέλος του Ευρωσυστήματος αναστείλει την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος σε υπάρχοντα πελάτη ή αρνηθεί την παροχή των υπηρεσιών αυτών σε νέο πελάτη, δυνάμει μέτρου ή απόφασης πλην των αναφερομένων στην παράγραφο 1 που το ίδιο, ή το κράτος μέλος στο οποίο αυτό βρίσκεται, λαμβάνει για λόγους εθνικής πολιτικής ή εθνικού συμφέροντος, το εν λόγω μέλος του Ευρωσυστήματος προβαίνει αμέσως σε σχετική κοινοποίηση προς το εξουσιοδοτημένο προσωπικό της ΕΚΤ. Το εξουσιοδοτημένο προσωπικό της ΕΚΤ ενημερώνει αμέσως σχετικά τα λοιπά μέλη του Ευρωσυστήματος. Τυχόν τέτοιο μέτρο ή απόφαση δεν εμποδίζει τα λοιπά μέλη του Ευρωσυστήματος να παρέχουν τις υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος στους εν λόγω πελάτες.

3. Το άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3 έχει εφαρμογή σε κάθε περίπτωση που αφορά την αποκάλυψη της ταυτότητας υπάρχοντος ή πιθανού πελάτη που πραγματοποιείται δυνάμει της παραγράφου 2.

Άρθρο 6

Ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος

1. Κάθε μέλος του Ευρωσυστήματος είναι υπεύθυνο για τη σύναψη των συμβατικών εκείνων ρυθμίσεων με τους πελάτες του, τις οποίες θεωρεί κατάλληλες για την παροχή των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος.

2. Με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών διατάξεων που έχουν εφαρμογή σε μέλος του Ευρωσυστήματος, ή στις οποίες αυτό έχει συμφωνήσει, κάθε μέλος του Ευρωσυστήματος ευθύνεται για τις υπηρεσίες διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος, ή μέρος αυτών, που παρέχει στους πελάτες του.

Άρθρο 7

Πρόσθετα ελάχιστα κοινά χαρακτηριστικά των συμβατικών ρυθμίσεων με τους πελάτες

Τα μέλη του Ευρωσυστήματος διασφαλίζουν ότι οι συμβατικές τους ρυθμίσεις με τους πελάτες, από την 1η Ιανουαρίου 2005, συνάδουν προς την παρούσα κατευθυντήρια γραμμή και προς τα ακόλουθα πρόσθετα ελάχιστα κοινά χαρακτηριστικά. Οι συμβατικές ρυθμίσεις:

α) ορίζουν ότι αντισυμβαλλόμενος του πελάτη είναι το μέλος του Ευρωσυστήματος με το οποίο αυτός συνήψε συμφωνία για την παροχή των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος, ή μέρους των υπηρεσιών αυτών, και ότι η εν λόγω συμφωνία δεν δημιουργεί καθ' εαυτή δικαιώματα ή αξιώσεις του πελάτη έναντι άλλου μέλους του Ευρωσυστήματος. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει τον πελάτη να συνάψει συμφωνία και με άλλα μέλη του Ευρωσυστήματος·

β) αναφέρονται στις ζεύξεις που μπορούν να χρησιμοποιούνται για το διακανονισμό των τίτλων που τηρούν οι αντισυμβαλλόμενοι των πελατών, καθώς και στους σχετικούς κινδύνους από τη χρήση ζεύξεων μη αποδεκτών για πράξεις νομισματικής πολιτικής·

γ) αναφέρονται στο γεγονός ότι ορισμένες συναλλαγές στο πλαίσιο των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος διενεργούνται με τη μέγιστη επιμέλεια·

δ) αναφέρονται στο γεγονός ότι το μέλος του Ευρωσυστήματος μπορεί να διατυπώνει προτάσεις στους πελάτες όσον αφορά τη χρονική στιγμή και την εκτέλεση μιας συναλλαγής, προς αποφυγή αντιθέσεων με τη νομισματική και τη συναλλαγματική πολιτική του Ευρωσυστήματος, και ότι το εν λόγω μέλος δεν ευθύνεται για τις συνέπειες που μπορεί να έχουν οι προτάσεις αυτές για τον πελάτη·

ε) αναφέρονται στο γεγονός ότι τα έξοδα που χρεώνουν στους πελάτες τους τα μέλη του Ευρωσυστήματος για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος υπόκεινται σε αναθεωρήσεις από το Ευρωσύστημα και ότι οι πελάτες δεσμεύονται, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, από τις αναπροσαρμογές των εξόδων που μπορεί να συνεπάγονται οι αναθεωρήσεις αυτές.

Άρθρο 8

Ρόλος της ΕΚΤ στην παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος

Η ΕΚΤ θα συντονίζει τη γενική παροχή των υπηρεσιών διαχείρισης συναλλαγματικών διαθεσίμων του Ευρωσυστήματος, καθώς και το πλαίσιο της σχετικής πληροφόρησης. Κάθε μέλος του Ευρωσυστήματος που αποκτά ή παύει να έχει την ιδιότητα του ΠΥΕ ενημερώνει σχετικά την ΕΚΤ.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα κατευθυντήρια γραμμή αρχίζει να ισχύει στις 5 Ιουλίου 2004.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2005.

Άρθρο 10

Αποδέκτες

Η παρούσα κατευθυντήρια γραμμή απευθύνεται στις συμμετέχουσες ΕθνΚΤ.Φρανκφούρτη, 1η Ιουλίου 2004.

Για το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET